

Проект за разработка на учебни материали за допълнителна езикова подкрепа в начално училище за деца с майчин език, различен от българския

ЗАЩО Е НЕОБХОДИМ ТОЗИ ПРОЕКТ

В България ранното отпадане от образователната система засяга предимно деца от ромски произход, принадлежащи към така нареченото „затворено общество“. За тях владеенето на български език е задължително условие за успеха в училище, както и за социалната интеграция в обществото и живота им след това.

Според статистиката в повече от половината от ромските семейства в България се говори на езици, различни от български, а 19% от възрастните роми са неграмотни. Близо 20% от децата, които започват училище, говорят майчин език, различен от български*. Всичко това води до това ромските деца да бъдат в изключително неравностойно положение при влизане в образователната система.

В почти всички региони, в които “Заедно в час” работи, има деца с майчин език, различен от български, които имат нужда от допълнителна езикова подкрепа, като към момента програмата на организацията обхваща около 1823 деца с друг майчин език. Материалите за езикова подкрепа трябва да се базират на методика за български като втори език, каквато в България все още не е достатъчно детайлно разработена.

Всичко това поражда спешна необходимост от ефективни, специализирани концепции и учебни материали за деца с друг майчин език с цел осигуряване на равен старт на учениците в училище. Тази нужда ясно се осъзнава от учителите, които работят с деца с различен майчин език от българския.

*Според данни, посочени от зам.-министър Деница Сачева през 2018 г.

ЦЕЛИ & ЕТАПИ НА ПРОЕКТА

Основна цел на проекта е да създаде работещи и практически полезни материали за обучение по български език за учениците в начален етап.

Проектът надгражда върху вече успешно реализирания в рамките на ЕРАЗЪМ+ проект Language Against Dropout (LAD) № 2015-1-BG01-KA201-014306, осъществен съвместно с университета на Хайделберг. Резултат от него е концепцията „Български език с Драко и Мими за многоезични деца“, която подпомага обучението по български език за три възрастови нива: за 5-годишни, 6-годишни и 7-годишни деца (първи клас). *Заедно с авторите на тази вече работеща концепция искаме да създадем материали за следващите възрастови нива: втори, трети и четвърти клас.*

ЕТАП 1

Разработка на специализирана езикова диагностика за деца с майчин език, различен от българския, в начална училищна възраст.

ЕТАП 2

Изработката на материали за съответните възрастови групи и нива на владеене на езика за 2. клас.

ЕТАП 3/4

Разработване на материали за 3. и 4. клас по аналогия на тези за 2. клас.

6 месеца

2 години

1 година

СПЕЦИФИЧНИ ДЕЙНОСТИ ВЪВ ВСЕКИ ЕТАП НА ПРОЕКТА

1

- Ще се разработи и апробира специализирана диагностика за деца с майчин език, различен от българския, за начална училищна възраст. Тази диагностика ще представлява готов продукт: инструмент за определяне на нивото на владеене на български език и за измерване на напредъка на децата по време на обучението.
- Ще се положи емпирична основа за материалите за допълнителна езикова подкрепа: с помощта на диагностичния инструмент ще се проведе езиков скрининг (диагностика на деца с български като майчин и като втори език за сравнение на езиковите умения, 60 деца). Данните от скринига ще се използват при разработка на учебни материали (определяне на проблемни области и залагане на прогресия на подаване на материала).

В този етап ще се пристъпи към изработката на материали за съответните възрастови групи и нива на владеене на езика, като се започне от 2. клас.

Материалите ще представляват система от дидактични езикови игри (по ядра Речник, Граматика, Текст и разказвателни умения). Игрите ще бъдат съпроводени с подробни методични указания за тяхното провеждане и окомплектовани с необходимия илюстративен, аудио- и видео материал.

2

Материалите ще се апробират в четири групи за всяко ниво по време на следобедните занимания на учениците (3 пъти седмично по 45 до 60 мин.) Педагозите, които работят с материалите, ще подават постоянна обратна връзка през цялото време. Отделно всички учители ще се обучават на всеки три месеца като по време на обученията те ще получават нов пакет материали и ще дават обратна връзка за вече използваните материали с цел тяхното усъвършенстване.

Изработването и апробирането на диагностиката и на материалите за 2. клас ще бъдат извършени в рамките на две години.

Първа година: изработка на диагностиката (6 месеца) и начало на изработка на материалите.
Втора година: завършване на изработката на материалите, апробация и тяхното финализиране след обратна връзка от учителите в края на учебната година.

3

Разработване на материали за 3. и 4. клас по аналогия на тези за 2. клас.

ИЗМЕРВАНЕ НАПРЕДЪКА ПО ПРОЕКТА

ПРИ УЧЕНИЦИТЕ

- Чрез специално разработен диагностичен инструмент в началото и в края на учебната година.
- Чрез контролна група, която ще бъде тествана със същия диагностичен инструмент. Резултатите ще бъдат сравнени с тези на децата от проекта.
- Матрица за наблюдение на езиковото поведение в началото и в края на учебната година.

ПРИ УЧИТЕЛИТЕ

- Чрез анкета за самооценка и тест по дидактика в начало и в края на учебната година.

ПАРТНЬОРИ:

Научете повече за проекта и как да подкрепите неговото осъществяване:

www.zaednovchas.bg/influence/razbirash-li